

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO TEISMO MEDICINOS INSTITUTE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. gegužės 27 d. Nr. FA-P-50-10-40

Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
5-ojo audito departamento direktorės Daivos Bakutienės
pavedimus: 2008-06-06 Nr. P-50-10
2008-11-10 Nr. P-50-10-1

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Ona Kunigėlienė (grupės vadovė)
Diana Dambrauskienė
Violeta Butkienė

Auditas pradėtas 2008-06-09
Auditas baigtas 2009-05-27

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Įžanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms	5
1.1. Dėl turto apskaitos	5
1.1.1. Dėl ilgalaikio turto apskaitos	5
1.1.2. Dėl atsargų apskaitos	6
1.2. Dėl pajamų už teikiamas paslaugas apskaitos	7
1.3. Kiti pastebėjimai	8
1.4. Dėl biudžeto asignavimų naudojimo ir išlaidų apskaitos	9
2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas	10
3. Rekomendacijos	12
Priedai	14

IŽANGA

Valstybinis auditas atliktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 5-ojo audito departamento direktorės Daivos Bakutienės 2008 m. birželio 6 d. pavedimu Nr. P-50-10 ir 2008 m. lapkričio 10 d. pavedimu Nr. P-50-10-1. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Ona Kunigėlienė (grupės vadovė), vyresnioji valstybinė auditorė Diana Dambrauskienė ir vyriausioji valstybinė auditorė Violeta Butkienė.

Audituojamas subjektas – Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos institutas (toliau – institutas) yra valstybės biudžetinė įstaiga, įsteigta Lietuvos ir tarptautinio lygio teismo medicinos mokslo šakos moksliniams tyrimams vykdyti, užsiimanti praktine ekspertine veikla teikdama jos profilį atitinkančias paslaugas pagal Lietuvos Respublikos teisės saugos institucijų poreikius įstatymų nustatyta tvarka, taip pat gyventojams, kurie kreipiasi asmeniškai, ir pagal sutartis su Mykolo Romerio universitetu (toliau – universitetas) suteikianti mokslinę bazę universiteto studentų studijoms ir mokslininkams rengti doktorantūroje, taip pat dėstytojų mokslinei kvalifikacijai kelti. Instituto taryba nustato pagrindines instituto mokslinės veiklos kryptis ir bendru su universiteto senatu teikimu kartu su Lietuvos mokslo tarybos išvadomis nustatytą tvarka teikia jas tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Universiteto rektorius su instituto direktoriumi sudaro terminuotą darbo sutartį.

Instituto steigėja yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Instituto adresas pagal Juridinių asmenų registrą: A. Žukausko g. 12, LT-08234 Vilnius (faktiškai Didlaukio g. 86E, LT-08303 Vilnius), kodas 191351330. Audituojamu laikotarpiu institutui vadovavo direktorius dr. Alvydas Rimantas Pauliukevičius, vyriausiąja finansininke dirbo Danuta Sobieska.

Audituojamas laikotarpis – 2008 metai.

Audito tikslas – įvertinti Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos instituto 2008 metų finansinių ataskaitų duomenų tikrumą ir teisingumą, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2009 metų poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą, jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamos Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos instituto 2008 metų finansinės ataskaitos: Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 4), Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5), Debetinio ir kreditinio išiskolinimo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6), Kitų įstaigų (ir mokslo tyrimo) etatų ir struktūros plano įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-9).

Audituojamu laikotarpiu institutas vykdė tris programas: 01.01 „Teismo medicinos ekspertizių užtikrinimas“, kuriai vykdyti patvirtinta 22 948,0 tūkst. Lt biudžeto asignavimų, gauta ir panaudota 22 946,1 tūkst. Lt, 01.03 „Naujausių biotechnologijų taikymas kuriant šiuolaikines medicinos biotechnologinių ekspertizių tyrimų metodikas ir mirties priežasčių ir laiko nustatymas taikant specifinius kompleksinius tyrimus, naujų metodikų paieška ir modeliavimas“, kuriai vykdyti patvirtinta 630,0 tūkst. Lt, gauta ir panaudota 630,0 tūkst. Lt, 01.81 „Specialioji teismo medicinos ekspertizių užtikrinimo programa“, kuriai vykdyti patvirtinta 1 736,0 tūkst. Lt, gauta ir panaudota 1 401,9 tūkst. Lt. Iš viso 2008 metais buvo patvirtinta 25 314,0 tūkst. Lt, gauta ir panaudota 24 978,0 tūkst. Lt. Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanso aktyvo (pasyvo) sąskaitų likučių suma – 42 558,0 tūkst. Lt.

Institutas pavaldžių įstaigų neturi.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis (maksimaliai priimtina klaidų suma) yra 1 proc. visų kasinių išlaidų, nurodytų Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) – tai sudaro 249,8 tūkst. Lt, ir 1 proc. sąskaitų likučių sumos, nurodytos Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse (forma Nr. 1) – tai sudaro 425,6 tūkst. Lt. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atliktas veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas, nustatant reikšmingo iškraipymo riziką, buvo nustatytas reikšmingumo lygis ir svarbiausios audito sritys (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, ilgalaikio turto, pajamų už suteiktas paslaugas).

Vertinant vidaus kontrolę buvo susipažinta su vidaus kontrolės aplinka ir procedūromis.

Didelės apimties savarankiškos audito procedūros atliktos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, ilgalaikio turto ir pajamų už suteiktas paslaugas srityse. Kitose srityse atliktos mažos apimties savarankiškos ir analitinės procedūros.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms

1.1. Dėl turto apskaitos

1.1.1. Dėl ilgalaikio turto apskaitos

Institutas nesivadovavo Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių¹ (toliau – Taisyklės) 15 punkto reikalavimu ilgalaikio turto sąskaitoje apskaityti biudžetinės įstaigos patikėjimo teise valdomą ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turta.

Institutas apskaitos registruose apskaitė ir Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse (aktyvo ilgalaikio materialiojo turto 01 sąskaita) nurodė Mykolo Romerio universiteto patikėjimo teise valdomo naujos statybos pastatą, esantį Vilniuje, Didlaukio g. 86E, ir jo 21 611,7 tūkst. Lt vertę. Leidimas šiame sklype vykdyti statybos darbus buvo išduotas Mykolo Romerio universitetui (2004-09-30 Nr. NS/1440/04-1668). Statybos darbus vykdė ir valstybės biudžeto asignavimais finansavo Teismo medicinos institutas. Pastatą pripažinus tinkamu naudoti (2008-06-09 aktas Nr. (101) 11.4-1348), institutas sukauptų statybos darbų išlaidų neperdavė Mykolo Romerio universitetui, o 2008 m. birželio mėn. naujos statybos pastato vertę įregistravo apskaitos registruose (012 sąskaita „Pastatai“). Iki metų pabaigos apskaičiuotas 252,1 tūkst. Lt pastato nusidėvėjimas (020 sąskaita „Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas“).

Į apskaitos registrus neįtrauktas ir metinėse ataskaitose nenurodytas nematerialusis turtas: kompiuterinė buhalterinė programa „Stekas“ (11,5 tūkst. Lt), teismo medicinos vadovėlio vertimas (30,0 tūkst. Lt), taigi nesivadovauta Taisyklių 20 punktu. Naudojama nusidėvėjusi kompiuterinė

¹ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais)).

programa nurašyta nesivadovaujant Taisyklių 47 punktu, o nusidėvėjimo suma (11,5 tūkst. Lt) nenurodyta apskaitos registruose.

Nebuvo vadovaujama Taisyklių 17 punktu, nes Ilgalaikio turto sąskaitoje neteisingai apskaityto turto vertė yra 7,5 tūkst. Lt mažesnė negu Vyriausybės nustatyta vertė. Neteisingai apskaičiuotas ir metinėse ataskaitose nurodytas šio turto nusidėvėjimas (0,2 tūkst. Lt).

Pažymėtina, kad nurodytos klaidos 2009 m. kovo mėn. ištaisytos, tačiau jos turėjo įtakos 2008 metų finansinių ataskaitų duomenų teisingumui.

Dėl neteisingai tvarkomos turto apskaitos Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse ilgalaikio materialiojo turto (aktyvo 01 sąskaita) likutis nurodytas 21 619,2 tūkst. Lt didesnis, nematerialiojo turto (aktyvo 010 sąskaita) likutis – 41,5 tūkst. Lt mažesnis, trumpalaikio turto (aktyvo 070 sąskaita) likutis – 7,5 tūkst. Lt mažesnis, ilgalaikio turto fondo (pasyvo 250 sąskaita) likutis – 21 336,9 tūkst. Lt didesnis, trumpalaikio turto fondo (pasyvo 260 sąskaita) likutis – 7,5 tūkst. Lt mažesnis.

Dėl neteisingo ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo skaičiavimo ir nematerialiojo turto amortizacijos nurašymo Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo (pasyvo 020 sąskaita) likutis nurodytas 252,3 tūkst. Lt didesnis, o nematerialiojo turto amortizacijos (pasyvo 021 sąskaita) likutis – 11,5 tūkst. Lt mažesnis.

Dėl tų pačių priežasčių Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2008 m. apyskaitoje (forma Nr. 3) ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto išsigijimo vertė metų pabaigoje nurodyta 21 619,2 tūkst. Lt didesnė, turto nusidėvėjimo (amortizacijos) suma – 240,8 tūkst. Lt didesnė, turto likutinė vertė – 21 336,9 tūkst. Lt didesnė, o Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2008 m. apyskaitoje (forma Nr. 4) trumpalaikio materialiojo turto vertė metų pabaigoje nurodyta 7,5 tūkst. Lt mažesnė.

1.1.2. Dėl atsargų apskaitos

Institutas nesivadovavo Taisyklių² 85 punktu – neužpajamavo išgytų medikamentų už 675,7 tūkst. Lt. Netvarkė jų apskaitos pinigine ir kiekiene išraiška pagal jų pavadinimus ir materialiai atsakingus asmenis (nesilaikė Taisyklių³ 52 punkto nuostatų), gautus medikamentus, jų nesunaudojus, iškart nurašė į išlaidas (nesilaikė Taisyklių⁴ 96 punkto reikalavimo atsargas nurašyti į išlaidas jas sunaudojus).

² Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais)).

³ Ten pat.

⁴ Ten pat.

Institutas nuo 2009 m. kovo mėn. gautų medikamentų apskaitą tvarko pagal teisės aktų nurodymus.

Dėl to, kad institute nebuvo gautų ir sunaudotų medikamentų apskaitos, negalėjome nustatyti medikamentų faktiško likučio ir užtikrinti, kad visi medikamentai už 675,7 tūkst. Lt panaudoti įstaigos reikmėms. Todėl negalime patvirtinti, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse nurodytas atsargų (aktyvo 06 sąskaita) 13,5 tūkst. Lt likutis yra teisingas.

Dėl to, kad gauti medikamentai iškart buvo nurašomi į išlaidas nespėjus jų sunaudoti, negalime patvirtinti, kad Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) nurodytos 700,4 tūkst. Lt faktinės išlaidos yra teisingos (reikiamu laiku nurašius medikamentus, jos galėtų būti mažesnės).

1.2. Dėl pajamų už teikiamas paslaugas apskaitos

Institutas nevykdė Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių⁵ 22 p. nuostatų, kad biudžetinių įstaigų pajamos, gautos atliekant funkcijas, numatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, įmokamos į valstybės biudžetą, nes 2008 m. nepervedė į valstybės biudžetą 51,3 tūkst. Lt pajamų, gautų už suteiktas mokymo paslaugas.

Nebuvo laikomasi Taisyklių⁶ 307 punkto reikalavimo gautas pajamas apskaityti sąskaitoje 400 „Biudžetinių įstaigų pajamos“ – institutas pajamas apskaitė pavedimų lėšų sąskaitoje (176) ir patirtas išlaidas nurašė į pavedimų lėšų išlaidas (214).

Institutas nesivadovavo Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių⁷ 29 p. nuostatomis, kad biudžetinės įstaigos, kurios gauna pajamų atlikdamos funkcijas, nustatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, kasmet sudaro pajamų ir specialiųjų programų sąmatas – gautas pajamas (51,3 tūkst. Lt) institutas panaudojo darbuotojų darbo užmokesčiui, nepatvirtinęs sąmatos.

Institutas nevykdė Taisyklių⁸ 308 punkto nuostatos apskaitoje registruoti išpareigojimą pervesti pajamas į valstybės biudžetą, pirkėjui atsiskaičius už perduotas prekes ir suteiktas paslaugas, nes metų pabaigoje gautą įplaukų sumą (6,1 tūkst. Lt) neteisingai apskaitė 178 sąskaitos

⁵ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543, su vėlesniais pakeitimais).

⁶ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais)).

⁷ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543, su vėlesniais pakeitimais).

⁸ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais)).

„Atsiskaitymai su įvairiais debitoriais ir kreditoriais“ kredite, nurodydamas pervesti šias gautas lėšas į valstybės biudžetą (173 sąskaita „Atsiskaitymai su biudžetu“).

Institutas nesivadovavo teisės aktais, nes gautų 51,3 tūkst. Lt pajamų nepervedė į valstybės biudžetą ir panaudojo jas neturėdamas patvirtintos sąmatos, gautas pajamas apskaitė kaip pavedimų lėšas ir patirtas išlaidas nurašė į pavedimų lėšų išlaidas. Dėl neteisingos pajamų ir išlaidų apskaitos Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) pateiktos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų kasinės ir faktinės išlaidos 51,3 tūkst. Lt mažesnės, Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse (forma Nr. 1) atsiskaitymų su biudžetu (pasyvo 173 sąskaita) likutis 6,1 tūkst. Lt mažesnis, o atsiskaitymų su įvairiais debitoriais ir kreditoriais (pasyvo 178 sąskaita) likutis – ta pačia suma didesnis.

1.3. Kiti pastebėjimai

Institutas nesivadovavo Taisyklių⁹ 135 punktu, nes gautų pavedimų lėšų (36,2 tūkst. Lt) metų pabaigoje neregistravo atsiskaitymų už pavedimų lėšas sąskaitoje (176).

Nenurašytos pavedimų lėšų išlaidos metų pabaigoje Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse (aktyvo 214 sąskaita) nurodytos 33,2 tūkst. Lt, įsiskolinimas kreditoriams iš pavedimų lėšų (pasyvo 178 sąskaita) – 75,7 tūkst. Lt. Pagal Taisyklių 267 punktą nenurašytų faktinių išlaidų likutį ataskaitinių metų pabaigoje sudaro įsiskolinimas kreditoriams.

Todėl galima teigti, kad balansinių sąskaitų, susijusių su gautomis pavedimų lėšomis ir pavedimų lėšų išlaidomis, dvejybinis įrašas buvo taikomas ne pagal apskaitos principus ir taisykles

Institutas nesivadovavo teisės aktais, nes Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse atsiskaitymų už pavedimų lėšas (pasyvo 176 sąskaita) sąskaitos likutyje nenurodė 36,2 tūkst. Lt sumos.

Įvertinus kreditinį įsiskolinimą galima teigti, kad pavedimų lėšų išlaidų (aktyvo 214 sąskaita) likutis yra 42,5 tūkst. Lt mažesnis. Dėl neteisingos gautų pavedimų lėšų ir jų išlaidų apskaitos negalima nustatyti, kuriose balanso sąskaitose nurodyta neteisinga 75,7 tūkst. Lt suma (atlikus sąskaitų likučių koregavimą, ši suma gali keistis).

Taigi balansinių sąskaitų, susijusių su pavedimų lėšų išlaidomis, dvejybinis įrašas buvo taikomas ne pagal apskaitos principus ir taisykles.

Institutas Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse nurodė 84,9 tūkst. Lt sumą, kuri iš viso neturėjo būti nurodyta, taip padidindamas debetinį ir kreditinį įsiskolinimą.

⁹ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais)).

2009 m. kovo mėn. institutas šią klaidą ištaisė.

Dėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse nurodytos 84,9 tūkst. Lt sumos, kuri iš viso neturėjo būti nurodyta, pateikti šia suma didesni sąskaitų likučiai: atsiskaitymų su įvairiais debitoriais ir kreditoriais (aktyvo ir pasyvo 178 sąskaita), išlaidų iš biudžeto (aktyvo 200 sąskaita), finansavimo iš biudžeto (pasyvo 230 sąskaita). Ta pačia suma didesnės Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2008-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 6) nurodytos debetinio ir kreditinio įsiskolinimo sumos.

1.4. Dėl biudžeto asignavimų naudojimo ir išlaidų apskaitos

Institutas nesivadovavo Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo¹⁰ 5 str. 1 d. 1 p. nuostatomis, kad biudžeto asignavimų valdytojai privalo naudoti skirtus asignavimus pagal nustatytą paskirtį savo vadovaujamos biudžetinės įstaigos programoms vykdyti, nes valstybės biudžeto asignavimus (12,9 tūkst. Lt), skirtus darbo užmokesčiui, panaudojo gydytojų-konsultantų apmokėjimui už suteiktas paslaugas, o iš ilgalaikiam turtui įsigyti skirtų asignavimų institutas įsigijo trumpalaikio turto už 7,5 tūkst. Lt ir patirtas išlaidas apskaitė ne pagal Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos¹¹ nuostatas.

Institutas nesivadovavo Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių¹² 79 punktu (jame nurodyta, kad asignavimus išlaidoms pakeitus pagal ekonominę klasifikaciją, atitinkamai tikslinamos sąmatos), nes skirtus biudžeto asignavimus naudojo nepatikslinges sąmatos.

Institutas nuo 2009 m. apmokėjimo samdomiems ekspertams išlaidas apskaito vadovaudamasis teisės aktais.

Institutas gautus asignavimus (20,4 tūkst. Lt) naudojo ir patirtas išlaidas (apmokėjimo samdomiems ekspertams, trumpalaikio turto įsigijimo) apskaitė nesivadovaudamas Lietuvos Respublikos teisės aktais, todėl Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) kasinės ir faktinės darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų išlaidos (2.1 išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas) nurodytos 12,9 tūkst. Lt didesnės, o apmokėjimo samdomiems ekspertams išlaidos (2.2.1.1.1.17) – šia suma mažesnės, ilgalaikio turto įsigijimo išlaidos (3.1) – 7,5 tūkst. Lt didesnės, o kitų prekių (2.2.1.1.1.10) – šia suma mažesnės.

¹⁰ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. IX-1946.

¹¹ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija (patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-09-29 įsakymu Nr. 1K-280).

¹² Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543, su vėlesniais pakeitimais).

Atkreipiame instituto vadovybės dėmesį, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo¹³ 7 str. 1 p., biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų vadovai įstatymų nustatyta tvarka atsako už programų vykdymą, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą, buhalterinės apskaitos organizavimą ir finansinės atskaitomybės rengimą, pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių¹⁴ 4 punktu, už biudžetinės įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą atsako biudžetinės įstaigos vadovas, o vadovaujantis taisyklių 20 punktu, vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka, tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę, biudžetinės įstaigos finansinės atskaitomybės sudarymą pagal sąskaitų duomenis.

2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas

Institutas naudojami pastatu, esančiu Vilniuje, Didlaukio g. 86E, kurį valstybės nuosavybės patikėjimo teise valdo ir disponuoja juo Mykolo Romerio universitetas.

Atkreipiame dėmesį, kad naudojimasis pastatu turi būti teisiškai įformintas Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo¹⁵ nustatyta tvarka.

Institutas nesivadovavo Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių¹⁶ 26 punktu, kuriame nurodyta, kad valstybės institucijos, įstaigos tam tikriems metams valstybės kapitalo investicijoms numatytas lėšas naudoja investicijų projektams vykdyti, neviršydamos tam tikram laikotarpiui projektams įgyvendinti numatyto lėšų dydžio. Institutas įsigijo ilgalaikį turtą (laboratorinę įrangą) 1 635,0 tūkst. Lt didesne suma negu 2008 m. buvo planuota ir gauta valstybės biudžeto asignavimų ilgalaikiam turtui įsigyti pagal patvirtintą investicijų projektą 2008–2010 metų laikotarpiui, taip prisiimdamas didesnius išipareigojimus.

¹³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. IX-1946.

¹⁴ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymu Nr. 1K-170.

¹⁵ Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2006-07-18 įstatymo Nr. X-771 redakcija).

¹⁶ Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-26 nutarimu Nr. 478.

Nebuvo vadovaujamosi Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių 6 punktu, kuriame nurodyta, kad investicijų projektus rengia valstybės institucijos, įstaigos, kurių funkcijoms atlikti reikia sukurti, įsigyti ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto arba padidinti jo vertę – institutas iš 2007 m. ir 2008 m. viršplaninių pajamų įplaukų įsigijo ilgalaikio turto už 91,3 tūkst. Lt be patvirtinto investicijų projekto.

Institutas nesilaikė Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo¹⁷ 14 straipsnio 2 dalies reikalavimo, kad iš sutaupytų asignavimų išlaidoms pirmiausia turi būti dengiamas išsiskolinimas, taip pat Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo¹⁸ 2 straipsnio 3 dalies nurodymo, kad biudžetiniai metai – metai, kurie prasideda sausio 1 dieną ir baigiasi gruodžio 31 dieną, nes 2008 m. pabaigoje, nepadengęs kreditinio išsiskolinimo (1 646,2 tūkst. Lt) iš biudžeto lėšų tiekėjams už įsigytą ilgalaikį turtą bei prekes ir paslaugas avansu sumokėjo socialinio draudimo įmokas – 22,3 tūkst. Lt. Mokėjimas nepagrįstas apskaitos dokumentais, taigi nesivadovauta Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo¹⁹ 12 str. 2 d. nuostatomis, kad ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, kurie negali būti pagrįsti apskaitos dokumentais, pagrindžiami su jais susijusių ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių apskaitos dokumentais. Todėl galima teigti, kad 2008 metams skirti asignavimai (22,3 tūkst. Lt) panaudoti 2009 metų išlaidoms finansuoti.

2008 m. institutas įsigijo medikamentų už 680,8 tūkst. Lt, netaikydamas Viešųjų pirkimų įstatyme²⁰ nustatytų pirkimo procedūrų (už viešuosius pirkimus institute atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams).

Institutas nevykdė teisės aktų reikalavimų, prisiimdamas didesnius išpareigojimus negu buvo planuota 2008 metais ir taip padidindamas kreditinį išsiskolinimą 1 635,0 tūkst. Lt, už 91,3 tūkst. Lt įsigijo ilgalaikio turto, neturėdamas patvirtinto investicijų projekto.

Biudžeto asignavimai (22,3 tūkst. Lt) panaudoti ne pagal teisės aktų nuostatas (dengti ateinančių metų išlaidoms, nepadengus esamų išsiskolinimų). Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje, nurodžius ateinančių metų išlaidas, kasinės išlaidos padidintos 22,3 tūkst. Lt.

Institutas, įsigydamas medikamentų už 680,8 tūkst. Lt, netaikė Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytų pirkimo procedūrų.

¹⁷ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353.

¹⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. I-430 (2007-12-06 įstatymo Nr. X-1354 redakcija).

¹⁹ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-16 Nr. IX-574.

²⁰ Viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1494 (2005-12-22 įstatymo Nr. X-471 redakcija).

3. Rekomendacijos

Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos institutas dėl audito metu nustatytų klaidų ir teiktų rekomendacijų buvo informuotas raštais: 2008 m. rugsėjo 26 d. Nr. S-(50-1.11)-1778 „Dėl valstybės biudžeto asignavimų 2009 metams išlaidų poreikio planavimo“, 2008 m. gruodžio 23 d. Nr. S-(50-1.11)-2416 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“, 2009 m. kovo 30 d. Nr. S-(50-1.11)-638 „Dėl pastato Vilniuje, Didlaukio g. 86E“.

Dauguma klaidų atsirado dėl to, kad naudojant biudžeto asignavimus nesivadovauta Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo²¹ 5 str. 1 d. 1 p. nuostatomis, patirtos išlaidos apskaitytos nesivadovaujant Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija²².

Institutas audito metu pateiktas rekomendacijas vykdė patikslindamas sąmatas dėl socialinių išmokų ir atlyginimų pagal autorines sutartis asignavimų naudojimo ir koreguodamas patirtas išlaidas pagal Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją. Institutas iki pateikiant šią ataskaitą įvykdė ataskaitos projekte nurodytas rekomendacijas: atliko sąskaitų susijusių su pavedimų lėšų apskaita, duomenų koregavimą; paskyrė atsakingus asmenis ir juos įpareigojo vykdyti kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad gauti biudžeto asignavimai būtų naudojami pagal paskirtį ir dengti patirtoms ataskaitiniais metais išlaidoms, kurios būtų apskaitytos pagal teisės aktų nurodymus; kad viešieji pirkimai būtų vykdomi teisės aktų nustatyta tvarka; kad nebūtų priimami didesni išipareigojimai, negu patvirtinta valstybės biudžeto asignavimų einamiesiems metams; kad ilgalaikis turtas būtų įsigijamas pagal patvirtintus investicinius projektus. Institutas numatė atsakingų darbuotojų atsiskaitymo už vykdomas kontrolės procedūras terminus.

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus ir ištaisytas klaidas po metinių ataskaitų ir ataskaitos projekto pateikimo, rekomenduojame:

- imtis priemonių, kad pastato, Vilniuje, Didlaukio g. 86E, naudojimas būtų įformintas teisės aktų nustatyta tvarka;
- nustatyti papildomas kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad visos gautos pajamos būtų pervestos į valstybės biudžetą, kad gauti biudžeto asignavimai būtų naudojami pagal paskirtį ir tik ataskaitiniais biudžetiniais metais patirtoms išlaidoms dengti; paskirti už kontrolės procedūrų vykdymą atsakingus asmenis.

Šios rekomendacijos pateiktos ir Rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. priedą). Audito metu nustatytos nereikšmingos klaidos, kurios turi būti ištaisytos, Institutui pateiktos 2009 m. gegužės 11 d. raštu Nr. S-(50-1.11)-935.

²¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. IX-1946.

²² Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija (patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-09-29 įsakymu Nr. 1K-280).

Audito metu nustatyta, kad iš instituto darbuotojų imama kraujo serologiniams tyrimams atlikti nesivadovaujant atrankos kriterijais. Už šią procedūrą mokama iš biudžeto asignavimų pagal instituto direktoriaus patvirtintą tvarką ir nustatytą dydį.

Valstybės kontrolės nuomone, instituto veiklą, kai iš asmenų imama kraujo tyrimams atlikti, turėtų reglamentuoti Sveikatos apsaugos ministerija. Todėl Valstybės kontrolė 2009-05-07 raštu Nr. S-(50-1.10.1)-913 pateikė informaciją Sveikatos apsaugos ministerijai.

5-ojo audito departamento direktorė

Daiva Bakutienė

5-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Ona Kunigėlienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Mykolo Romerio universiteto Teismo
 medicinos institute atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“ priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

EEil. Nr.	Rekomendacija	Tolesni veiksmai*	Rekomendacijos įvykdymo terminas (data)
1.	Imtis priemonių, kad pastato, esančio Didlaukio g. 86E, Vilniuje, naudojimas būtų įformintas teisės aktų nustatyta tvarka.	Laukiamas sprendimas dėl Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos instituto statuso patvirtinimo	Preliminari data iki 2009-09-01
2.	Nustatyti papildomas kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad visos gautos pajamos būtų pervestos į valstybės biudžetą; paskirti už kontrolės procedūrų vykdymą atsakingus asmenis.	Priklausomai nuo 1 punkte išdėstytų priežasčių, neaišku, ar prasidėjus naujiems 2009-2010 m. mokslo metams institutas vykdys mokymo paslaugas. Jei institutas teiks tokias paslaugas, įsakymu atsakingi asmenys bus įpareigoti kontroliuoti, kad visos uždirbtos pajamos būtų pervestos į valstybės biudžetą.	Iki 2009-09-01

* nurodė Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos institutas